

DOMOVINA

Oglaš:

za 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, sredni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popusti.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Sedna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva o. 18, Tel. 79.

Naročnina:

Za celo „Domovino“ (izkavat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 26 K. Poškovna številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Samostojna kmečka stranka in JDS.

Prvo leto naše mlade države se je pojavilo v Sloveniji krepko kmečko gibanje. Obči val nezadovoljstva, nezaupnosti širokih mas je tudi na kmetih segla v politiko. Kmet, od vojne težko udarjen, prevaran od duhovščine, ki ga je v znamenju križa gnala v smrt za Avstrijo, je po mnogih krajih izjavil, da ne mara biti voden ne od „farjev“ ne od „advokatov“, on se hoče sam voditi in organizirati.

Tako je nastala „Samostojna kmečka stranka“ pod vodstvom samih kmetov ali vsaj na kmetih živečih posestnikov. Kdor je pravičen, potrdi, da je bilo to gibanje samoniklo in ni resnica, da bi bilo podtaknjeno od JDS. JDS se je pač posvetovala, kako bi svojim kmečkim pristašem dala popolno samostojnost. A gibanje SKS je prišlo samo.

Ta pokret je bil v enaki meri naperjen proti SLS in JDS. Te dve stranki pa sta se čisto različno postavili napram njemu:

JDS je ostala čisto mirna. SLS pa je začela kričati in mahati okoli sebe, kakor da jo vrag jemlje. SKS je v vseh kulturnih vprašanjih nebojevit, ni osnovala še ne ene zadruga, ne izobraževalnega društva, ne pevskega, ne telovadnega. Nobenemu ni šla na pot. In vendar so klerikalci zatulili, da SKS spravlja v nevarnost vero in cerkev, njene pristaše so začeli preganjati s prižnice, iz spovednice. Vse kakor prej proti JDS.

Na vsak način hoče dokazati klerikalizem, da so „samostojni“ le od JDS najeti, da so njihova ekspozitura, od njih zavisni itd. Vse to je seveda ena sama neumna laž. Veliki obseg kmetškega pokreta že sam kaže, da je v njem nekaj naravnega in samoraslega.

Najbolj jezi klerikalce, da SKS ne napadamo. Čemu bi jih napadali, ko vidimo, da se klerikalci nanje ravno tako penijo kakor na nas? S tem bi klerikalcem ustregli.

Taktika je stvar vsake stranke, ki nikogar nič ne briga. Kako taktiko imamo mi napram SKS, to je čisto naša zadeva, v katero se naj ne meša nihče.

Napredne stranke so vodile boj proti klerikalizmu v Sloveniji od nekdanj. Zgodovina bo potrdila, da je bil ta boj zelo potreben. Danes bi bila cela Slovenija en sam farovž, Slovenci pa sami farovski hlapci, da bi ne bilo naprednih strank. Tudi JDS je strogo protiklerikalna stranka. Dokler smo živeli v Avstriji, pa ni veljal boj te napredne stranke le za samostojnost in neodvisnost našega ljudstva od farovškega jarma ter za svobodo duha, marveč je bil zlasti potreben tudi v narodnem oziru. Koliko so morali naprednjaki pretrpeti v Avstriji, ker so nosili v svojih središčih ideal Slovenije in Jugoslavije! Klerikalna stranka je bila v narodnem oziru vedno vlačuga, ki jo je Dunaj lahko vsak dan kupil. Kaj bi bilo z nami in z našim narodom, ko bi ne bilo ob svetovni vojni JDS, kateri edini se imamo zahvaliti, da je prešinila ves naš narod ob pravem času narodna zavest in da je bila izdajalska SLS primorana sprejeti narodni program JDS v celoti.

Zal je nekdanja Napredna stranka pri svojem delovanju pogrešila, ker je polagala vse na politično borbo, gospodarsko in ljudsko izobraževalno delo pa je zastajalo. Tu gre sedaj že na bolje. V JDS se je izpremenilo razmerje med kmetiskimi in mestnimi pristaši. V gospodarskih vprašanjih kmetiki pristaši JDS mnogokrat drugače mislijo kakor n. pr. meščani. Zato je JDS dala svojim pristašem na kmetih v vseh gospodarskih vprašanjih čisto prosto roko. Ona želi in

pospešuje stanovsko organizacijo kmeta. In tudi v političnem oziru je storjen sklep, da lahko organizacije JDS na deželi same postavljajo kandidate pri volitvah, meščani in delavci pa svoje.

Dvoje pa je, kar JDS poudarja in v čemer se odločno razlikuje od drugih:

Na kmetih živi poleg kmetov in med njimi popolnoma pomešano vse polno ljudi, ki vrše drug poklic kot kmetje. Obrtniki (kovači, čevljarji, mizarji, tesarji, gostilničarji itd.) na deželi so sostaven del kmečkega stanu, s katerim in za katerega skupno žive. Poleg obrtnikov je še vse polno svobodnih in drugih poklicev, ki so zastopani na deželi, v enem kraju v večjem, v drugem kraju v manjšem številu. Med kmeti samimi imamo razne vrste poljedelcev. Majhno število je veleposestnikov, nekaj je gruntarjev, nekaj polgruntarjev, veliko število štejejo tudi bajtarji. Nekaj kmetov se peča samo s kmetijo, veliko je pa takih, ki imajo nekaj zemlje, a se mnogo pečajo poleg tega tudi še s to ali ono obrtjo. Končno živi na deželi še vse polno kmetijskih (poljskih, gozdnih in vinograjskih) obrtniških in trgovskih delavcev. Slovenija je pa oni del Jugoslavije, ki je po svoji naravni legi in po prirodnem bogastvu določen, da se najhitreje industrijalizira.

Vsi današnji deželani imajo interes, da med posameznimi stanovi ni bojev, vsi pa tudi žele, da so interesi posameznih stanov kar najbolj mogoče med seboj v skladu, ker bi vsako pretiravanje enega ali drugega stanu oškodovalo vse druge. JDS stoji na stališču, da naj se vsak stan sicer stanovsko organizira, ona pa je proti temu, da bi katerikoli stan politično osužnil vse druge. Zato je JDS proti diktaturi duhovščine, proti diktaturi delavcev ter meščanov in zato je tudi proti temu — kar zlasti žele klerikalci — da bi se kmet politično popolnoma odrezal od drugih deželanov.

JDS je mnenja, da je boj za skupne narodne in državne ideale, zlasti pa tudi obramba proti pijavki klerikalizma, težka, da morajo v politični borbi skupaj držati nele vsi deželani sami zase, marveč tudi kmet in meščan, sploh vsi oni, ki delajo z glavo ali z roko. Brez inteligence ne pride noben narod naprej. Ni prava taktika, če se med kmete in inteligenco koplje globok prepad. Kmet rabi pomoč izobraženih ljudi, rabi jo v gospodarski organizaciji, rabi jo v kulturni organizaciji. Kmet in posvetna inteligenca morata biti prijatelja, da oba skupaj ne dobi mrtva črna roka na uzdo.

Če tudi je SKS politično in gospodarsko popolnoma samostojna, vendar smo mnenja, da je skupen boj vseh stanov za državne in narodne ideale, skupen boj proti klerikalizmu neobhodno potreben.

Skof Jeglič zlorablja cerkev v politične namene.

(Iz botrskih krogov.)

Se nikdar se nisem ojunčila, da bi pisala kak članek v časopis, ali naslednji slučaj mi je dal pogum, da to danes storim.

Za časa vojne je marsikatera preje pobožna in zvesta ovčica prišla do spoznanja, in se obrnila od svojega pastirja; pri ovcah pa je navada, kamor gre ena, gre tudi veliko drugih za njo. Seveda, pastir to zapazi, pa hajdi za njimi, da jih privede zopet nazaj v svoj hlev.

To je dobro znano tudi našemu gospodu škofu. Da bi privedel te izgubljene ovči-

ce zopet nazaj, izmislil si je birmo, in sicer v vsaki zakotni vasi, če tudi sta si oddaljeni pet minut druga od druge.

Dosedaj je bila birma v okolici ljubljanski na Ježici, v Črnučah, v St. Jakobu, na Dobrovi, na Rdečem križu itd. Koliko to nese, mi ni znano, gre mi glavno le zato, da pri svojih birmanskih pridigah govori škof le o politiki — izkušnjah — in mesenem poželjenju.

Tako je n. pr. o priliki birme v Črnučah pri pridigi najpreje omenil lepo urejeno domače pokopališče in lepo okrašeno cerkev, potem pa na široko pohvalil posojilnico, ljudski dom, izobraževalno društvo, Orle in Marijino družbo ter pristavil: „To so vsa zelo koristna društva, katerih naj se ovce prav tesno oklenejo, kajti tu se učite marsikaj lepega in koristnega, posebno pa, da se veste tudi ob času volitev po teh naukih ravnati. — Bojte in ogibajte se pa liberalcev in socialistov, posebno pa komunistov — ker to so brezverci in naši stranki nevarni.“

Nadalje je omenil tudi velevažnega sestanka vseh „Orlov“ v Mariboru, kamor prihite Orli iz vseh krajev sveta, kjer se bodo združili v tesno katoliško vez — Čudno, socialistom se vedno očita internacionala — kakšna bo pa ta „čukarska internacionala“?

Seveda niso g. škof pozabili pohvaliti tudi črnuških žen in deklet, da so se med vojno prav dobro držale — prav malo jih je padlo, če tudi je bila izkušnja vsled nastanitve vojakov — zelo velika. — Izkušnjav se bojte in ogibajte, molite k Bogu, da vam pomaga iste premagati, če ravno pri tem telesno trpite, posebno fantje, fantje veliko trpe in se imajo veliko premagovati; seveda pa tudi dekleta veliko trpe. — Nato je zaključil: „Molimo k sv. Duhu“ itd.

Ali so to birmanske pridige? Ali je to za otroke ali za botre? Za otroke odločno ne! Na deželi je navada, da gredo otroci s petim, šestim in sedmim letom k birmi. Je torej mučno, ako gledamo, kako naš dični cerkveni vladika tem nedolžnim bitjem razlaga vsebino njegove rdeče (že svetovnoslavne) brošure. — Kar se pa tiče izrabljanja cerkve in lece v politične namene, naj ekselencja ne pozabi, da so takim birmanskim pridigam po deželi — prisotni tudi izobraženejši ljudje, ki prav težko požirajo take neslanosti in kolobocije. Proč s politiko iz cerkev. Botrca.

Ženske in klerikalci.

„Kjer je sladkor, tam so gotovo muhe. Kjer je hlev, tam so obadi. Kjer so same ženske, tam ni daleč duhovnik, in sicer večidel mlajši duhovnik,“ tako je pisala zadnja „Domovina“ in to po pravici. Na nobeno stvar se po prevratu duhovščina ni tako vrgla kot na ženske. Vse jim pridejo prav, mlade in stare, device in nevedice, oženjene in vdove, lepe in grde. Za vsako imajo posebno mazilo. Po vaseh, trgih in mestih lovi duhovščina ženske na vso moč in jih na najrazličnejše načine vprega v svoj političen voz. Na ene pritiskajo zato, da jih izžemajo, na druge pa zato, da vplivajo po njih na moške, kateri so se jim po svetovni vojni že v največjem številu popolnoma odtujili ter se postavili na svoje noge. Njihove Marijine družbe, Izobraževalna društva, Tretji, četrti, peti red in bogve kako se še vse imenujejo klerikalne organizacije, so vse namenjene zaslužjenju ženske, ker vsa ta klerikalna pota peljejo v rimsko odvisnost. Ni nobene zabave, nobene veselice, nobene molitve, nobene spovedi, nobene božje poti, sploh ni nobene duhovske priredbe, ki bi naravnost ali po ovinkih ne omreževala ženske, karar omrežuje pajek v svojo pajčvino ujeto mušico.

Zenska je duhovniku navadno le politično orožje, ali pa predmet same mesne ljubezni. Duhovnik pa ženske v srcu in v resnici ne spoštuje, kot bi jo moral spoštovati vsak mož. V semenišču se duhovnik nauči zaničevati žensko, kajti profesorji sv. pisma mu razkladajo cerkveno postavo, ki pravi „Mulier taceat in ecclesia“ (žena, molči v cerkvi!), s katero postavo se postavlja ženska na tako nizko stališče, kakor da bi ne bila vredna človeškega dostojanstva. V semenišču se pa duhovnik tudi uči, kako so mislili o ženskah razni svetniki in o njih pisali. Da bodo ženske vedele, koliko je vredna sladka beseda zlasti mladih kaplanov, navajamo samo nekaj podatkov, kako so sodili svetniki o ženskah.

Sv. Bonaventura: Žena je podobna škorpionu; vedno je pripravljena ugrizniti.

Sv. Janez Zlatoust: Samooblastna kuga je žena; ostra pušica hudičeva. S pomočjo žene je zmagal hudič Adama in s tem napravil, da je izgubil raj.

Sv. Avguštin: Žena ne more niti učiti, niti pričati, niti soditi, najmanj pa ukazovati...

Sv. Anton: Glava zločinov, orožje hudičovo! Ako vidite ženo, mislite si, da ne stoji pred vami človeško bitje, ampak hudič sam. Njen glas je gadovo sikanje.

Sv. Janez iz Damaska: Žena je slab osel, grozen črv, ki prebiva v srcu moža; ona je hči laži, prednja straža pekla, ki je pripravila Adama ob raj. Neukrotljiva Bellona, zapriseženi sovražnik miru.

Sv. Krizostom: Kaj drugega je žena kot sovražnica prijateljstva, kazen, kateri ni mogoče uiti, naravna izkušnja, nesreča, domača nevarnost, sladko dišeča škoda, zlo prirode, pokrito s krasno barvo. Žena presega moža v vražah, v želji po maščevanju, laži, strasti in nenasitni mesenosti.

Ženske, le pridne in ponižne bodite in pehajte se za duhovniki, ki tako lepo mislijo o vas!

Dopisi.

Iz Zagradca. Na pepelnični dan je naš župnik Berlan kar izpred oltarja pozival kmete na shod, ki se je imel vršiti v nedeljo, 22. februarja, ob 9. uri dopoldne pred župniščem. Slo je namreč za ustanovitev in vpisovanje v konzum. Govorilo se je, da bo to nekaj takega, kakor je bila nekdanj Izraelu obljubljena dežela, kjer sta se baje cedila med in mleko, samo s to razliko, da bi se cedili v konzumu petrolej, sladkor, koruza in drugo blago. Res se je pričel shod ob napovedanem času in v določenem kraju. Vodila sta ga znani Nace Košak in njegov brat, rajni župan zagraški. Po stari klerikalni navadi se je seveda razvilo zborovanje v čisto navaden političen shod in možakarja sta že mislila, da sta zopet na konju. Toda zbrano ljudstvo je, hvala Bogu, kmalu izprevidelo, zakaj gre, in rajni župan Košak, žalostnega spomina, ki je povzročil med vojno ljudstvu toliko gorja, jo je moral, ne da bi kaj opravil, s svojim bratom Nacetom osramočen odkuriti. Konzum je padel v vodo in ž njim vred tudi župan Košak. Da pa naši soobčani morda vendarle ne bi pozabili, kaj vse je uganjal za časa vojne ta od Šusteršiča postavljeni klerikalni župan, naj navedemo sledeči slučaj: Okrajno glavarstvo v Novem mestu je dne 26. junija 1914. v zmislu § 11., postave z dne 26. decembra 1912., št. 237, oprostilo Jožeta Zabukovca iz Zagradca vojaščine in ga imenovalo za občinskega zaupnika. Toda župan Košak mu tega odloka ni hotel dostaviti, ampak ga je celo utajil in pognal na ta način Zabukovca v vojno. Res skrajna predrznost je, da se v očigled takemu postopanju ta Avstrijanec, Šusteršičev pristaš in Vehovčev pomagač, sploh še upa nastopiti v javnosti in se vsiljevati celo za župana. Mi ga ne maramo, ker ga zaradi njegovih pregreh sovražimo in bomo o pravem času temeljito obravnavali z njim. Taki ljudje ne smejo nikdar več na površje.

Iz Dobropolja na Dolenjskem. Klerikalci so že od nekdanj dvorezen nož. V dosego svojih ciljev se ne strašijo nobenih sredstev in se poslužujejo, če treba, celo ljudi, ki jih iz dna srca sovražijo. V Ljubljani se skrivajo za bajonete srbskih vojakov, na deželi pa strastno agitirajo proti našim osvoboditeljem, o katerih govore v vseh mogočih izrazih, samo ne v takih, kakor bi moral brat o bratu. Po javnih lokalih se slišijo o Srbih taki pogovori, da mora biti vsakega poštenega Jugoslovana sram. Na dobrepoljskih klerikalcih se v resnici zelo izrazito kažejo sadovi podivjane kleri-

kalne vzgoje. Zato svetujemo vsem poštenim kmetom, naj zastavijo vse svoje sile, da se ta ostudni avstrijski duh, s katerim so hoteli prepojit naš narod Šusteršič in njegovi tovariši, ne bo še bolj razširil.

Zdravstvo.

z. Skrbite za zobe. Zobje so stebri vašega življenja, varuhi vašega zdravja, zato skrbite zanje. Varujte se tretji ž njimi orehe, lešnike in grizti trde stvari. Ne jejte prevročih jedi, ne pijte premrzlih pijač; eno kakor drugo je kakor dinamit za skalo. Ne bečajte v zobe s šivankami, ampak poslužujte se le lesenih zobotrebcev. Čistite pridno zobe! Zjutraj in zvečer jih odrgnite s krtačico in kakim dobrim zobnim prahom. Ako je dobil zob luknjo, pojdite takoj k zobozdravniku, da ga plombira. Dandanes menda že sleherni človek uvideva, da pomeni vsak izgubljeni zob nekaj dni življenja manj.

z. Spanje otroka. Telesni in duševni razvoj otroka v prvih letih utruja vse telo. Otrok potrebuje zato dolgotrajnega in mirnega spanja. Prvih šest let ne zadošča otroku niti cela noč, nego mu je potrebno, da spi tudi še podnevi. Na večer ga ne smemo motiti z bučno igro ter ne dražiti njegove domišljije z neprimernimi povestmi o strahovih, o copernicah itd. Večerja naj otrok vsaj eno uro prej, preden leže. Spat naj gre pozimi med 7. in 8. uro, poleti med 8. in 9. uro. Preje naj še opravi svojo potrebo. Na to je treba strogo in zgodaj paziti že pri majhnih otrokih ter jih, če treba tudi ponoči poklicati, da se navadijo nečesa, kar je pozneje silno težko, ali celo nemogoče opraviti.

z. Potreba vode za človeško telo. Človeško telo vsebuje približno 65 %, kri okoli 70 % vode. Vsled tega je umljivo, da potrebuje telo vode, če se hoče razvijati in če hoče obstojati. Odrasel človek zaužije vsak dan 2 do 3 litre vode, bodisi kot pijače, bodisi v živežu. Nekaj vode, ki sestavlja naše telo, pri dihanju in potenju neprenehoma izhlapeva.

z. Dokler se deca po zemlji plazi, prijemlje s svojimi rokami vsakovrstno nečistoto. Ta se zbira za njihovimi nohti, a v nji se dobi mnogo različnih, med njimi tudi kužnih kali. Prav pogosto se dobi v tej nečistoti tudi kali tuberkuloze (jetike). Od 66 otrok v starosti 6 mesecev do 2 let je dobilo 14 (torej 21,2 %) kali tuberkuloze izza nohtov. Zato naj skrbe matere in naj vedno razprostrejo kako čisto odejo ali kaj sličnega, da se deca po njej plazi, a ne po nečistem podu.

z. Kurja očesa na nogi se najhitreje odpravijo, če se kupi večje obuvalo; kajti le vsled čevljev in pritiskov se napravijo. Dobro je tudi koptati noge v gorki vodi, odstrgati zgornjo kožo kurjega očesa in čez noč zavezati dotično mesto z mastjo, ki obstoji iz enega dela masti in iz treh delov loja. Tudi je dobro, če se kurja očesa obklada z vato, namočeno v soku citrone (limone). Čez dva dni se da koža kurjih očes brez bolečin odstraniti. Kurja očesa rezati je zelo nevarno.

Gospodarstvo.

g. Gospodarska banka se snuje v Ljubljani in ustanavljajo jo — čujte in strmite! — klerikalci, katerih glasila „Slovenec“ in „Večerni list“ in drugi tako radi upijejo na „bankokrate“. Klerikalci so pač vedno taki, kakor jim bolj nese: ako jim združništvo več nese, so zadrugarji, ako pa mislijo, da bankirstvo več nese, postanejo bankirji — kot pri agrarni reformi: enkrat so za njo, drugič proti njej.

g. Odkup tobaka. Monopolska uprava je odkupila tobak od pridelovalcev vse države. Odkupljenih je osem milijonov kilogramov, od tega pet milijonov kilogramov samo v mejah bivšega srbskega kraljestva, drugo pa v Črni Gori, Bosni, Hercegovini in drugod, kjer se tobak prideluje.

g. Naša prometna vprašanja. V Beogradu zboruje velika železniška konferenca, na kateri sodelujejo zastopniki raznih ministrstev, gospodarskih organizacij in strokovnjaki. Naloge konferenci je proučiti naše prometno vprašanje, izdelati načrt za gradnjo novih železniških prog, zvez med že obstoječimi progami, kakor tudi načrt o izkoriščanju vodnih potov in ureditve jadranskih pristanišč. Konstatiralo se je, da je Avstrija gradila železnice samo v svojo korist in proti koristim našega naroda in zato je treba sedaj marsikaterih izprememb, ki bodo v korist našemu narodu in državi in pri tem se je treba upirati na

vojno upravo, na interese prehrane, izhoda na morje in na lokalne interese. Zato je treba posvetiti posebno pozornost progji Ljubljana-Zagreb-Beograd-Skoplje in na zvezo rodovitne Vojvodine od severovzhoda proti zahodu in morju, proti jugu pa z Beogradom, kakor tudi na zvezo Srbije z morjem. Glede pristanišč se je stavilo več predlogov z ozirom na Reko, Bakar, Split in Kotor.

g. Število bankovcev. Za presojanje vrednosti denarja je velike važnosti, da je javnost vedno natančno poučena o številu bankovcev, ki krožijo v prometu. Zato priobčujejo vse emisijske banke izkaze o številu bankovcev v prometu. Prejšnji finančni minister dr. Veljković je izjavil, da bo te izkaze objavljala tudi naša „Narodna banka“ takoj ko se zamenjajo krone v dinarske krone. Ta izmenjava bo sedaj kmalu končana, krone izginejo, stari dinarji menda tudi in v vsej državi bodo v prometu samo naše dinarske krone, izdane od „Narodne banke“. Pričakujemo, da prične potem „Narodna banka“ takoj objavljati izkaze o številu bankovcev v prometu, ker to je prvi pogoj za vsako urejevanje valutnih razmer.

g. Trgovski odnošaji z Grčijo. V Beograd je prispel g. Kotinas, eden najboljših grških poznavateljev trgovskih odnošajev na Balkanu, da v imenu grške vlade vodi pogajanja z merodajnimi činitelji v naši državi o izboljšanju trgovskih odnošajev med našo državo in Grčijo. Pogajanja se bodo vršila v prvi vrsti o izboljšanju pogojev prehoda naše trgovine skozi solunsko pristanišče in o izboljšanju pogojev nakupa živil v naši državi za Grčijo.

g. Mastne madeže spraviš iz papirja in usnja z žgano magnezijo, katero zmešaj v gosto kašo s čistim špiritom in vodo. To kašo deni na madež; naslednjega dne pa odstrani z mehko krtačico magnezijo.

g. Najboljši čas za košnjo je takrat, ko je večina trav in detelje na travniku pričelo cveteti. Če kosimo prej, dobimo sicer boljše seno, toda nekoliko manj ga bo; če kosimo bolj pozno, se seno oleseni in zato ne bo več tako lahko prebavno. Kdor hoče torej imeti lepo živino, kosi naj raje bolj rano nego bolj pozno. Meteljko je kositi še pred cvetom. Naši kmetje skoraj po vsej deželi kosijo travo navadno prepozno.

g. Proti mravljam v stanovanjih se priporoča raztresati po tleh gorčično moko. Ako jedo sladkor, pomešan z boraksom, poginejo. Glavno je, da se zamore mravljin gnezda blizu stanovanj, kar se doseže s tem, da se jih opari z vrelo vodo.

g. Zatirajte krvavo uš na jablanah! Krvava uš se ježanesla iz Amerike. Razširjena je dandanes ta uš že tudi po celi Kranjski. Loti se jablan in tudi tu izbira gotove vrste. Posebno zlato parmeno prav rada napada. Drevju je jako škodljiva, kajti množi se izredno hitro in srka s svojim tenkim dolgim rilcem sok na drevesnih vejah. Naseli se najraje na mestih, kjer je bila odžagana ali odrezana veja in se rana še ni dobera zacelila. Tudi na tanke veje se naseli, nadalje na razpokline po deblu in na korenine na mestu, kjer prehajajo v deblo. Globokeje v zemljo ne gre. Drevo, kjer se je naselila krvava uš, počne hirati. Na mestih, kjer gospodarji uš, se napravijo manjše ali večje bule. „Drevo ima raka“, pravimo. Če se pusti uš na miru, uniči v par letih drevo. Pokončavanje krvave uši je hvala bogu lahko, ako pričnemo z njo boj takoj, ko jo opazimo. Opaziti krvavo uš je lahko. Ko greš po vrtu, utegneš opaziti na mestih, kjer si lansko leto porezal veje, bela mesta. Zdi se ti, kakor bi bila bela pavola. Tudi po mladikah so se morebiti krvave uši razpasle in v tem slučaju opaziš po mladikah bele kosme. Pritisneš tako belo mesto, streš na stotine krvavih uši in na prstu opaziš umazano krvavo srkovicico od strtih živalic. Sedaj, ko si gotov, da je krvava uš na vrtu, pojdij takoj na pokončavanje. Vzemi v petrolej namočeno čunjo ter obriši to „belo pavolo“ povsod, kjer jo opaziš. Dobro pritisni, da uši streš. Če se uš ni še močno razpasla, si kmalu gotov. Čez teden dni pregledaj še enkrat drevo, če ni še kaj teh uši ostalo pri življenju, kajti množi se izredno hitro, in pokončavaj zopet tako. Priporoča se za ta posel tudi kratek trd čopič ali pa trda krtača. Sploh je vsaka priprava dobra, da le uniči te živalice.

g. Preobilno obiranje listja s trte se maščuje. Taka trta, ki nima dovolj listja, ne more po koreninah zaužiti sirove hrane podelati v snovi, ki jih potrebuje za razvoj posameznih organov, grozdje je v vročem letnem času preveč izpostavljeno solncu, vsled česar je nevarno, da ga solnce osmudi, z druge strani pa je grozdje izpostavljeno toči, ki ga toliko bolj obtolče.

g. Fižolovo stročje je jako redilna in prav okusna jed. Če hočeš imeti stročje tudi v jeseni, zasadi fižol meseca julija ali avgusta. Za pridelovanje jesenskega stročja se rabi samo nizek grmičast fižol. Ker je stročje nekaterih vrst fižola preveč žilasto, moramo odbrati samo dobro seme. Grmičast fižol saditi je v vrste po 30 cm narazen. V vsaki grm je dejati 3 do 4 zrna. To je treba zagrebsti 3 do 4 cm globoko. Fižol ljubi zemljo, ki je bila precej gnojena. Ako hočemo fižolu gnojiti, rabiati moramo superfosfat in kalijevo sol ali pa namesto obeh lesni pepel.

g. Večkratno rahljanje zemlje v vinogradih se v suhih letih jako priporoča. Rahla zemlja se ne osuši tako naglo kot strjena, zato ne trpe v taki zemlji trde toliko vsled suše. Rahljati je zemljo najboljše za dežjem, ko se je pa dovolj osušila. Ako rahljamo zemljo v suši, moramo paziti, da zemlje pri tem ne preobeačamo. Suha vrhnja zemlja, ki pride v globočino, vzame iz spodnje plasti mnogo vlage, zato bi tako delo škodovalo. V suši moramo rahljati zemljo torej tako, da ostane suha zemlja na vrhu.

Politični pregled.

Do koncentracijske vlade v Beogradu ne pride in ne pride in glavni vzrok je

agrarna reforma,

ki bi jo radikalci in klerikalci na vsak način radi pokopali, demokrati pa nočejo sodelovati v taki protiljudski politiki. Država potrebuje nujno pošteno in močno vlado in ako do take vlade ne pride, bo to krivda radikalcev in klerikalcev, ki stavlajo kot pogoj za sestavo vlade, sestavljene iz vseh močnejših strank, da se opusti agrarna reforma, to je da se grofom, baronom, turškim begom in agam ne odvzame zemlja in dá kmetom. Demokrati kot ljudska stranka tega pogoja ne morejo sprejeti, temveč vztrajajo na svojem stališču, da se ima dati vsa zemlja onemu, ki jo obdeluje, to je kmetu. To naj si zapomni posebno vsak kmet: klerikalci so za grofe, barone, turške age in bege, demokrati pa za kmetoško ljudstvo. Ako ne pride do močne vlade, zadene krivda edino radikalce in klerikalce, ljudstvo pa bo pri volitvah znalo odgovoriti na klerikalni atentat na ljudske pravice. Klerikalci imajo vedno polna usta o ljudskih pravicah, kadar je pa treba besede izpremeniti v dejanja, izdajo ljudstvo po judežev, kakor se je to pokazalo za časa vojne in sedaj zopet pri reševanju agrarne reforme. Ampak ljudstvo bo prej ali slej zmagalo in ž njim tudi misel agrarne reforme, ki je bistveni del našega osvobojenja in ujedinjenja.

Čudne reči se dogajajo med našimi severnimi in severovzhodnimi brati. Medtem ko divja

krvava vojna med Poljaki in Rusi,

pošilja Čehoslovaška svoje odposlanstvo v Moskvo, da uredi razmerje med Čehoslovaško in Rusijo. Nam se zdi ta korak Čehoslovaške čisto pravilen in čudimo se, da naša vlada še ni prišla na enako misel, ampak v Parizu so v skrbeh, ker se bojijo, da ne išče Čehoslovaška v Rusiji opore proti Poljakom v tešinskem vprašanju. Čehoslovaški minister zunanjih del je zato odpotoval v Pariz, da pomiri antanto, ki bi najraje videla, da bi bile tudi slovanske države proti Rusiji tako zaprte kot njene. Naša vlada — žalibog — uboga antanto tudi v tem oziru, ampak čehoslovaška vlada je menda sprevidela, da to brezpogojno služenje antanti ne vodi nikamor in se poizkuša osvoboditi od pariškega vpliva, samo naša vlada še vedno misli, da ne smemo ničesar storiti brez antantnega dovoljenja, kakor bi bila Jugoslavija kaka kolonija zapadnoevropskih velesil. Tudi ljudje, kot sta Protič in Korošec, ne morejo voditi niti dobre notranje, še manj pa dobro zunanjo politiko.

Čehoslovaki so srečni, da imajo človeka, kakršnen je Masaryk, ki uživa tako spoštovanje, da so celo Nemci sklenili oddati

pri volitvah predsednika čehoslovaške republike prazne glasovnice, ker nočejo glasovati proti Masaryku, ki ga visoko spoštujejo.

Madžarji so pa kot izgubljeni in ne vedo kaj bi začeli. Sedaj ponujajo svoje vojaštvo Poljakom

za boj proti Rusiji,

ampak antanta zahteva razorožitev madžarske vojske, ker Madžarjem pač ne zaupa. Lahko bi se namreč zgodilo, da bi Madžarji zbrali močnejšo armado, pod pretvezo, da jo zbirajo proti Rusiji, potem bi pa nenadoma udarili na Čehoslovaško,

Jugoslavijo ali Romunijo. Pa Madžarje pre-dobro poznajo povsod in zato se bodo morali pač lepo razorožiti in podpisati mirovno pogodbo, kakor jim je bila predložena, čeprav bo po določbah te mirovne pogodbe Madžarska prav majhna država.

V Italiji je prišlo nenadoma in nepričakovano do padca Nittijske vlade,

ki je morala podati ostavko, ker je dobila v parlamentu nezaupnico. Ako in v koliko bi to moglo vplivati na tok naših pogajanj z Italijo glede jadranskega vprašanja, se bo šele videlo, ampak praznim upom se ne smemo udajati, ker ako se v Italiji tudi menjajo vlade, je to več ali manj posledica notranjih zadev v državi, medtem, ko je v zunanji politiki, posebno jadranski, Italija kolikor toliko enotna.

Novosti.

n. Moj zaupni sestanek pri Sv. Marjeti ob Pesnici, ki se ga je udeležilo tudi precej Samostojnežev, ni zadovoljil tamošnjega dopisnika „Kmet. lista“. Ravnotako, kakor klerikalni „Straži“, tudi njemu ne ugaja, da sem kritiziral klerikalne velikaše, med njimi Roškarja. Kar pa piše o nekih fondih in o novem imenu obeh strank, ki sem baje o njih govoril, sloni na popolnoma krivem razumevanju mojih izvajanj. „Straža“ bi spisala par uvodnih člankov o vsakem stavku mojega govora, ki bi imel le od daleč tako zmisel, kakor jo je razumel dopisnik „Kmetijskega lista“.

Prof. Voglar.

n. Slovensko planinsko društvo naznanja, da otvori v sredo 12. t. m. koč na Kamniškem sedlu.

n. Uradne ure pri deželnem in okrajnem sodišču v Ljubljani so od 15. maja 1920 naprej od 8. do 14. ure. Za občevanje s strankami v sodnih pisarnah je določen čas od 8. do 12. ure, za najnujnejše slučaje do 14. ure.

n. Zvišanje eksekucijskih pristojbin za zaostale davšine. Ekonomsko-finančni komitet ministrov je odredil v seji od 31. marca 1920., pod št. 10.530 G. D. N. P., da se od sedaj naprej kot eksekucijske pristojbine za zaostale davšine pobirajo v Sloveniji in Dalmaciji sledeče pristojbine: za opomin od vsake polne krone 4 vin., za rubež od vsake polne krone 4 vin., za prodajo od vsake polne krone 2 vin., toda tako, da znaša pristojbina za opomin najmanj 50 vin. in pristojbina za rubež ali prodajo najmanj 1 K. Vse dosedanje odredbe, ki se ne skladajo s temi določili, se ukinejo. Nova ureditev teh pristojbin je bila potrebna, ker dosedanje pristojbine izdaleka niso več krile fiktivnih stroškov, ki so državi narastli z izterjevanjem javnih davščin. — Delegacija ministrstva financ v Ljubljani, dne 9. maja 1920.

n. Veleobrat za žigovanje kron s ponarejenimi žigi je izsledila te dni policija na Dunaju. Dosedanje so aretirani 30letni kemik in tovarnar Henrik Hauser in njegovi štirje pomagači, ki so osumljeni, da so več milijonov avstrijskih kron žigosali z napačnimi žigi. Preiskava je spravila na dan mnogo obtežilnega materiala. Osumljenci so v glavnem že priznali svojo krivdo. Izročeni so bili deželnemu sodišču.

n. Italijanski arditi, ki so se tekom vojne izkazali na frontah kot veliki bojazljivci, se poizkušajo tembolj uveljaviti sedaj, in sicer z roparskimi napadi na popolnoma nedolžne ljudi. Dne 9. t. m. so vdrli v hišo posestnika Boleta na Trsteniku in ga hoteli oropati. Bole se jim je postavil s samokresom v bran in tudi parkrat ustrelil, nakar so seveda junaki takoj pobegnili. Več arditov je bilo ranjenih. Sploh vlada po Furlaniji proti arditom velikansko ogorčenje. Ljudstvo zahteva, da jih vlada takoj odpokliče iz zasedenega ozemlja in delavstvo grozi celo z generalno stavko, ako se ne ugotovi zahtevi.

n. Obsodba grških zarotnikov. Atensko vojno sodišče je v soboto izreklo obsodbo v procesu proti pristašem bivšega Nemcem prijaznega kralja Konstantina, ki so organizirali posebno zaroto, ki je imela namen, vreči sedanjo vlado na Grškem in umoriti sedanjega ministrskega predsednika Venizelosa. Na čelu zaroti je bil general Libitris, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo. Enaka kazen je zadela še tri druge častnike, 15 častnikov pa je bilo obsojenih na 15 do 20 let težke ječe.

n. Velikanska tatvina manufakturnega blaga v Zalogu. V Zalogu pri Ljubljani so prišli na sled milijonski tatvini manufakturnega blaga, ki je bilo ukradeno za časa železničarske stavke. Blago je prispelo iz Trsta in je bilo namenjeno za Zagreb. Ker pa je nenadoma izbruhnila že-

lezničarska stavka, je vagon obtičal na zaloški postaji, spremljevalec, ki se je bal, da ne bi ostal kje na progi, pa se je s prvimi osebnim vlakom odpeljal v Zagreb. V vagonu je bilo 37 bal tkanine in 42 zabojev kakava. Tekom železničarske stavke je bil izvršen vlom v vagon. Tatovi so odnesli 9 bal, nekaj kakava in tudi 8 vrčev masti. Takoj po končani stavki je prišel spremljevalec zopet v Zalog in zapazil pri tej priliki, da manjka za 800.000 K blaga. Orožniki so aretirali dva železničarja, ki sta osumljena soudeležbe na tatvini.

n. Pravo sredstvo. Izredno strogo kazen je te dni ljubljansko deželno sodišče prisodilo dvema bosenskim žepnima tatovoma, ki sta svoječasnno nekemu pijanemu trgovcu v neki gostilni v Kolo-dvorski ulici ukradla iz žepa 1.500 K, pri čemer pa sta bila zasačena in aretirana. Eden je bil obsojen na tri, drugi pa na trinpol leta težke ječe. Precej kruto, a edino pametno sredstvo za iztrebljenje teh nepridipravov.

n. Tatvina v župnišču. V noči od 8. na 9. t. m. sta dva neznana tatova vlomila v župnišče v Begunjah. Eden se je že zvečer skril pod posteljo kuharice. Ko je prišla ta v sobo, ji je zagrozil z nožem, ako se gane. Tatova sta preiskala jedilno shrambo in kuhinjo ter odnesla s seboj tudi vrečo volne.

n. Novi Lurd. Iz Pistoje v Italiji se poroča: Pred kratkim se je razširila tukaj govoric, da se je nekemu kmetskemu dekletu iz vasi Casalg-nidi prikazala Marija. Glas o čudežu se je seveda razširil bliskoma po vsej pokrajini. Tisoče in tisoče ljudstva je pričelo romati na dotični kraj, da tamkaj nekoliko pomolijo in opravijo tudi post. Mnogi izmed romarjev trdijo, da so tudi oni videli Mater božjo. Duhovščina iz Rima še ni preiskala, kaj tiči za tem novim „čudežem“.

n. Kobilice v Črni Gori. Zadnjič smo poročali, da so se v raznih krajih Bosne pojavile velike trume kobilic. Sedaj se poroča, da so se tudi v Črni Gori, zlasti po najrevnejših pokrajinah, pojavile ogromne množine kobilic, ki so poplavlile polja in grozi nevarnost, da uničijo vso setev. Vlada je dovolila poseben kredit za nakup smodnika in petroleja za pokončevanje kobilic.

n. Požar v Podborštu. Sinoci okoli 1/29. ure zvečer je začelo goreti v Podborštu pri Črnučah pri posestniku Rotarju. Ogenj se je hitro razširil in je upepelil kaščo, pod, svinjak in druge manjše objekte. Vzrok požara še ni pojasnjen. Da niso ljudje hitro prihiteli na pomoč, bi bila škoda še veliko večja.

n. Proti draginji so tudi v Sarajevu sklicali — po ljubljanskem vzorcu — posebno posvetovanje, ampak ako bo uspeh tega posvetovanja enak uspehu ljubljanskega posvetovanja, potem je zastoj vsak trud.

n. Zaradi stanovanjske bede v mestih bo v Londonu kongres. Iz naše države odidejo na ta kongres trije odposlanci, in sicer po en Slovenec, Hrvat in Srb. Ta kongres seveda ne odpravi in tudi ne omeji stanovanjske bede, ki se da odpraviti samo in edino na ta način, da se zidajo nove hiše. To se da pa izvršiti tudi brez mednarodnih kongresov.

n. Zaslužena kazen. Franc Friškovič iz Mengša je vzel 13. marca razpelo iz kota, ga vrgel na klop in kričal: „Zdaj te zakoljem.“ Za to svojo sirovost je dobil Friškovič osem mesecev ječe; bil je pa že poprej enkrat tudi zaradi podobne sirovosti obsojen na deset mesecev ječe. Nekateri ljudje so pač podivjali in ne vedo kaj bi delali.

n. Zmeda med ljubljanskimi mokařji. Ker se obeta letos izredno dobra letina, je začela padati cena moki in raznim drugim poljedelskim pridelkom. Mokařji bi se pač radi iznebili svojih zalog, ampak vse to jih je zelo zmešalo in tako prodajajo nekateri moko po 10, drugi pa še vedno po 18 K. Take razlike še ni bilo in se bodo cene tudi zdaj kmalu izenačile.

n. Britje zastoj — pa ne pri nas, temveč na Ruskem, kjer dobi vsak državljani izkaznico, na podlagi katere se da lahko obriti in ostriči v najbližji brivnici.

n. Usoda! V Schönbrunn pri Dunaju je imel avstrijski cesar kopališče za svojo osebno porabo. Sedaj je to kopališče izročeno javnosti in vsak zemljan se lahko koplje v nekdanjem cesarskem zasebnem kopališču.

n. Izgubljen denar. Dne 12. t. m. je na sejmu v Koprivniku, okraj Kočevje, izgubil nekdo rjavo usnjato denarnico z večjo vsoto denarja, za kateri denar je nameraval kupiti vole. Pošten najditelj se prosi, da odda denar proti primerni nagradi pri županstvu v Žužemberku, primerno nagrado dobi tudi tisti, ki bi mu bilo mogoče dati kaka pojasnila o najditelju ali ki bi izsledil izgubljeni denar.

Razno.

r. „Die Wacht am Rhein“. „Journal des Débats“ je prinesel naslednji zanimiv dogodek: V enem izmed zasedenih nemških mest je sedela v gostilnici večja družba angleških častnikov. Godba je igrala vesele arije. Zdaj so zapazili Angleži šepetanje med nekaterimi gospodi, kakor je vse kazalo, z nemškimi častniki, ki so bili civilno oblečeni. „Nekaj se kuha“, je pripomnil eden izmed angleških častnikov. In uganil je. Godba je zasvirala živahno in posebno glasno „Die Wacht am Rhein“ in v tem hipu je vstala vsa dvorana, polna nemškega občinstva. Angleški častniki se spogledajo in tudi — vstanejo, salutirajo in stoje resni in mirni toliko časa, dokler je orkester igral himno. Ko je godba odigrala, so spet salutirali, sedli in tiho naprej pili. Oj, kako so se Nemci čudili, kako so strmeli . . . Kaj to pomeni? Račlovednost jim ni dala miru. Nekdo izmed njih je pristopil k mizi, kjer so sedeli Angleži, in je z neko prisiljeno prijaznostjo povzel: „Dovolite, gospodje, vprašanje?“ „Izvolite!“ „Ali dobro poznate pesem, ki jo je ravnokar igral orkester?“ „Poznamo, poznamo!“ „Pa ste vstali in salutirali?“ „Da, da.“ „Oprostite, gospodje, saj je bila to „Die Wacht am Rhein“!“ „Vi, gospod,“ je Anglež odgovoril tako glasno, da je cela dvorana lahko slišala, „veste kaj, Wacht am Rhein, to smo vendar mi . . .“

5. O spanju. 1.) Vsako živo bitje spi, tudi rastline. 2.) Živali in rastline rastejo največ med spanjem. 3. Potrebujemo osem ur spanja; otroci in starejši ljudje potrebujejo več spanja kot odrasčeni, bolni več kot zdravi. 4. Kdor bi ne spal, umrje tekom treh tednov. 5. Spanje se najbolje prileže po dolgem telesnem ali duševnem delu. 6. Živali spe pred polnočjo več kot po polnoči. Bilo bi dobro, da se jih posnema, kajti spanje pred polnočjo največ zaleže. 7. Otroci, starejši ljudje in bolniki naj se zvečer kmalu spravijo v posteljo in naj ostanejo v njej, dokler se čutijo trudne. 8. Spati po jedi je škodljivo, ker moti prebavljanje. 9. Vstajaj zgodaj in ne glej ponoči na uro, če hočeš dobro spati. Navadi se vsak dan ob isti uri leči in spi tako dolgo, da se prebudiš sam. 10. Glava naj ne bo pred spanjem hladna, noge tople, želodec in čreva pa prazna. 11. Ne hodi spat, preden nisi odložil vsega, kar bi te tiščalo in oviralo tvoj krvni tok. 12. Odeja bodi lahka, le v velikem mrazu se poslužuj pernic. 13. Blazina, na kateri ležiš, bodi trda in če je mogoče, prožna.

Za smeh in kratek čas.

Velik razloček. Prvi gost: Čudno je, da jaz mesa brez hrena ne morem jesti.

Drugi gost: Pri meni je ravno narobe, ker jaz hrena brez mesa jesti ne morem.

Prepozno. Fino oblečen gospod si je privoščil v gostilni dobro večerjo in popil zraven tri pol-litre vina. Ko pride čas, da plača, izjavi gostilničarju, da nima niti vinarja v žepu. Gostilničar, ki je bil seveda ves iz sebe nad to goljufijo, se vendar pomiri in pravi: Veste kaj, jaz Vam to odpustim pod pogojem, da greste h gostilničarju mojemu sosedu in napravite tam isto.

„Prepozno!“ pravi gospod, „to sem že napravil; on mi je ravno nasvetoval, naj grem k vam.“

Najnovejše vesti.

(Izvirna poročila „Domovine“.)

BEOGRAJSKA KAČA.

Beograd, 14. maja. (Izvir. por. „Domovine“.) Včeraj dopoldne so se vršila posvetovanja med Vesničem in zastopnikom demokratske zajednice Druškovićem, na katerem se je dosegel malone že glede vseh nalog, s katerimi se bo bavila koncentracijska vlada, sporazum. Glede 20% nega odtegljaja pri zadnjem kolkovanju bankovcev so vladne stranke popustile, ker zahtevajo Demokratje, da se 20% odstotkov izplača, kakor je država svoj čas obljubila. Tudi glede invalidov je Vesnič popustil in se prilagodil zahtevi demokratov. Danes se posvetovanja zaključijo ter pade odločitev.

PREDSEDNIK MEDNARODNE KONTROLNE KOMISIJE ZA PLEBISCIT NA KOROŠKEM.

Beograd, 13. maja. (Izvirno poročilo „Domovine“.) Za predsednika mednarodne kontrolne komisije za plebiscit na Koroškem je imenovan princ Borghese, ki je bil prej italijanski poslanik v Beogradu. Kakor znano, ga naša vlada ni hotela priznati, ker je hotel biti le poslanik pri srbski vladi, ni pa imel listin za poslanika v državi SHS.

KDO BO NITTIJEV NASLEDNIK?

Rim, 12. maja. (Izvir. por. „Domovine“.) Na današnji seji italijanske zbornice je doživela Nit-tijeva vlada občuten poraz, ki je imel za posledico odstop vlade. Opozicija je namreč zahtevala, da se vrši razprava o stavki poštinih nastavljen-cev. Vlada se je izrekla proti temu predlogu. Pri glasovanju je bil z 81 glasovi večine sprejet predlog opozicije, nakar je Nitti izjavil, da si vlada pridržuje pravico, da izvaja iz tega svoje posledice.

Rim, 13. maja. (Izvir. por. „Domovine“.) Mi-nistrski predsednik Nitti je podal ostavko celo-kupnega kabineta.

Rim, 13. maja. (Izvir. por. „Domovine“.) Mi-nistrski predsednik Nitti je padel, ne da bi se gla-sovalo o njegovi politiki, ker je hotel pasti. Kralj je že začel posvetovanja z raznimi politikami. Mnogo se je opazalo, da sta poslancata Giolitti in Meda zapustila dvorano, še preden je prišlo do glasovanja o predlogu glede razprave o stavki poštinih nastavljen-cev. S povratkom Nittija ni računati, pač pa je pričakovati, da bo v novem kabi-netu vodil zunanji portfelj Italijanska zunanja politika ostane v vsakem slučaju neizpremenjena.

Milan, 13. maja. (Izvirno poročilo.) Glede izprememb, ki bodo nastale v vladi, vlada do sedaj še popolna nejasnost. Nekateri mislijo, da bo Nitti zopet poverjen sestaviti kabinet, drugi pa menijo, da se bo sestavil koncentracijski ka-binet, v katerem bi bile vse velike stranke. Pre-vladuje pa mnenje, da je v Italiji taka koncep-tracija popolnoma nemogoča.

POGAJANJA MED ITALIJO IN JUGOSLA-VIJO ZACASNO USTAVLJENA.

Rim, 13. maja. (Izvir. por. „Domovine“.) Italijanski zunanji minister Scialoia se je v zad-njem hipu odločil, da se vrne iz Pallanze, kjer

so se imela vršiti pogajanja med Italijani in Jugo-slovani, nazaj v Rim, ker ne more prevzeti od-govornosti za nadaljnje razgovore, dokler je ita-lijanska vlada v krizi.

Milan, 13. maja. (Izvir. por. „Domovine“.) Javlja se, da je Scialoia pred svojim odhodom v Rim prosil jugoslovanska delegata Trumbića in Pašića, naj ostaneta še v Pallanzi, dokler se ne reši ministrska kriza. Obljubila sta počakati do petka (danes?), potem pa odpotujeta.

SREDIŠNJA ZADRUGA PRODUCENTOV IN KONSUMENTOV.

Beograd, 14. maja. (Izvir. por. „Domovine“.) Včeraj je imela Demokratska zajednica plenarno sejo, h kateri so bili povabljeni tudi kmetijski strokovnjaki: oče srbskega zadružništva Avra-mović, inšpektor poljedelskega ministrstva Miloš Štibler in bivši minister Popović. Bivši minister Poljak je poročal o svojem načrtu, po katerem naj se osnuje velika središnja zadruga, ki naj pre-vzema vse poljedelske proizvode ter skrbi za pre-skrbo uradniških, delavskih in drugih konsumnih organizacij. Ta zadruga naj dobi za vse kme-tijske izdelke monopol za izvoz. Izvaja naj brez carine, dobiček pa naj se porabi za nakup blaga, ki se mora za nujno potrebo prebivalstva uvažati. (Manufakturno blago, poljedelski stroji, umetna gnojila itd.) Zadruga naj bi stala pod kontrolo države. O Poljakovem načrtu se je v demokrat-skem klubu vnela prav živahna debata, ki se pa bo še nadaljevala.

KONGRES ZA OMEJITEV STANOVAN-SKE BEDE.

LDU Beograd, 12. maja. Dne 3. junija se bo vršil v Londonu kongres za omejitev stanovan-ske bede v mestih. Iz Beograda odidejo na ta kongres trije delegati, in sicer po en Slovenec, Hrvat in Srb.

VOJNA MED RUSI IN POLJAKI.

Frankfurt, 13. maja. (Izvir. por. „Domovine“.) Iz Moskve se poroča, da sovjetska vlada od polj-ske ofenzive nikakor ni bila presenečena, pač pa jo je presenetilo zadržanje Anglije, ki je bila prvotno proti poljski ofenzivi, a jo je pozneje z do-bavljanjem vojnega blaga sama omogočila. Zato je bila sovjetska vlada prisiljena, da preide na Kavkazu proti Angležem v ofenzivo. Boljševiške čete nameravajo zasesti vso Kavkazijo, dočim bo-do začasno na poljski fronti v defenzivi. Genera-lisim Brusilov je dobil nalog, da izdela načrte za boljševiško ofenzivo. Boljševiški priznavajo, da so Poljaki zasedli Kijev. Angleški listi poročajo, da so ruske sovjetske čete v soboto zvečer po tež-kem boju zapustile Kijev.

Berlin, 13. maja. (Izvir. por. „Domovine“.) Glasom brezzičnega brzovanja iz Moskve postaja položaj na poljsko-ruski fronti za boljševike vedno težavnejši. Tako delavske kakor tudi kmetijske rezerve so bile poslone na kijevsko fronto. Osred-nji izvrševalni odbor v Moskvi je razposlal na vse strani brzovjavke, v katerih pozivlja k splošni mo-bilizaciji. Za zbirališče čet je določena Moskva. Tudi večji del sibirskih čet je bil poslan na ev-ropsko fronto.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Štritarjeva ulica št. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavica
in rezerve okrog **K 50,000.000** —
Telefon št. 261.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
= valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzovjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavica:
K 30,000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog
K 10,000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevu, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje naj-kulantneje.

Brzovjavni naslov: **Jadranska.**

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Daje predjeme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Telefon št. 257.